

# PR-01-07-01

# روش اجرایی شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال



محل نگهداری نسخه اصلی: دفتر منابع انسانی و پشتیبانی

نسخه نرم افزار: Word 2016

تاریخ تهیه اولیه: ۱۴۰۰/۰۴/۰۱

كننده

## جدول تغییرات و بروز آوری مدرک

|                             | بعدول فليفرات و برور اوري شار ت                         |             |            |        |  |  |
|-----------------------------|---|-------------|------------|--------|--|--|
| منشاء تغييرات               | خلاصه شرح تغيير   | صفحات       | تاريخ      | شماره  |  |  |
| هنساء تعييرات               | عرصه سرح تعيير  | تغيير يافته | جاری سازی  | ويرايش |  |  |
| الزامات اجرايي              | تغییر متدولوژی ارزیابی ریسک به ترکیب ویلیام فاین و FMEA | ۵ الی ۸     | 14.1/.1/.1 | •1     |  |  |
|                             |   |             |            |        |  |  |
|                             |   |             |            |        |  |  |
| جدول تصویب مدرک و محل امضاء |   |             |            |        |  |  |
|                             | تفيه سريرست HSE   |             |            |        |  |  |

|                |              |       |               |        | محل امضاء  | ویب مدرک و    | تص    | جدول :         |        |           |                |         |
|----------------|--------------|-------|---------------|--------|------------|---------------|-------|----------------|--------|-----------|----------------|---------|
|                |              |       |               |        | HSE c      | سرپرسن        |       |                |        |           |                | تهیه    |
|                |              |       |               |        |            |               |       |                |        |           |                | كننده   |
| كارشناس HSE    | اس HSE       | كارشن | كارشناس HSE   | HS     | کارشناس SE | كارشناس HSE   | 5     | كارشناس HSE    | HSE    | کارشناس ک | كارشناس HSE    |         |
| آهک خاتون آباد | تيفاير       | رک    | مخازن         |        | دره آلو    | هود           |       | اسید سرچشمه    | ن آباد | اسيد خاتو | فولاد اصفهان   |         |
|                |              |       |               |        |            |               |       |                |        |           |                | مسئولين |
| سرپرست کارگاه  | ست کارگاه    | سرپرس | سرپرست کارگاه | ِگاه   | سرپرست کار | سرپرست کارگاه | u     | سر پرست کارگاه | ئارگاہ | سرپرست ک  | سر پرست کارگاه | اجرا    |
| آهک خاتون آباد | تيفاير       | رک    | مخازن         |        | دره آلو    | هود           |       | اسید سرچشمه    | ن آباد | اسيد خاتو | فولاد اصفهان   | _       |
|                |              |       |               |        |            |               |       |                |        |           |                |         |
| دير پروژه      | مد           |       | مدير پروژه    |        | بروژه      | مدير ۽        |       | مدير پروژه     |        | ِه ا      | مدير پروژ      |         |
| ِ كتيفاير      | ,            |       | هود           |        | رچشمه      | اسید سر       |       | سید خاتون آباد | 1      | ان        | فولاد اصفه     |         |
|                |              |       |               |        |            |               |       |                |        |           |                | تائيد   |
| انی و پشتیبانی | ر منابع انسا | مدي   | ېروژه         | مدير پ | 0          | ڔۛۯ٥          | پرو   | مدير           |        | پروژه     | مدير           | کنندگان |
|                |              |       | زن            | مخا    |            | 9             | ، آلو | دره            |        | تون آباد  | آهک خا         |         |
|                |              |       |               |        |            |               |       |                |        |           |                |         |
| مدير عامل      |              |       |               |        | تصویب      |               |       |                |        |           |                |         |
|                |              |       |               |        | سويب       |               |       |                |        |           |                |         |

این مدرک تحت پوشش روش اجرایی کنترل مدارک بوده و تنها نسخه آخرین نگارش که ممهور به مهر اعتبار است، قابل استناد می باشد.

| محل درج مهر ابطال مدارك: | محل درج مهر اعتبار مدارك: |
|--------------------------|---------------------------|
|                          |                           |
|                          |                           |
|                          |                           |

کد مدرک: PR-01-07-01 صفحه: ۲ از ۱۰

# روش اجرائی شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال



#### ۱- هدف

هدف از تدوین این روش اجرایی، تشریح نحوه شناسایی مداوم خطرات و عوامل زیانآور محیط کار ناشی از فعالیتهای (روتین و غیرروتین) و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال به منظور تعیین اولویت آنها جهت تعیین اقدامات کنترل ریسک از طریق کاهش احتمال، شدت و یا اثرات آن برای کلیه افراد و تجهیزات میباشد.

#### ۲- دامنه کاربرد

این روش اجرایی در کلیه پروژههای شرکت مهندسی، ساخت و فرآوری صنایع غیر آهنی (نیپک) و دفتر مرکزی کاربرد دارد.

#### ٣- مسئوليتها و اختيارات

- مسئولیت تهیه، برقراری و بهروزرسانی: بر عهده سرپرست HSE میباشد.
- مسئولیت اجرا: بر عهده کارشناسان HSE پروژهها و سرپرستان کارگاه میباشد.
- مسئولیت نظارت بر حسن انجام کار: بر عهده مدیران پروژه و مدیر منابع انسانی و پشتیبانی میباشد.

#### ۴- تعاریف و اصطلاحات

- ۴-۱ خطر (Hazard): منبع، وضعیت یا اقدامی که دارای پتانسیل آسیبرسانی به شکل جراحات انسانی یا بیماری، تخریب اموال و تجهیزات، صدمه به محیط کار یا محیطزیست و یا ترکیبی از آنها باشد.
- +-7 رویداد (Incident): یک رخداد یا اتفاق برنامهریزی نشده که منجر به یک حادثه شده و یا پتانسیل منجر شدن به حادثه را داشته باشد.
- ۴-۳ حادثه (Accident): واقعه نامطلوبی که باعث ایجاد و افزایش بیماری، جراحت، آسیب یا خسارت بر فرد، سازمان یا محیطزیست می شود.
- ۳-۴- شبه حادثه (NEAR MISS): رویدادی است که منجر به جراحت، صدمه یا مرگ و یا خسارات محیطزیست نگردد و اصطلاحاً به خیر گذشته است.
- ۴-۴ رتبه ریسک (Risk Degree): ترکیب یا تابعی از احتمال وقوع، شدت اثر و احتمال مواجهه (تماس) یک اتفاق یا رویداد درون کارگاهی مشخص.
- 4-4- شناسایی وجود یک خطر (Hazard identification): فرآیند شناسایی وجود یک خطر یا عامل زیانآور و تعیین مشخصات و عوارض آن.

| and to the same of the           |
|----------------------------------|
| <b>محل درج مهر اعتبار مدارك:</b> |
|                                  |
|                                  |
|                                  |

کد مدرک: PR-01-07-01 صفحه: ۳ از ۱۰

# روش اجرائی شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال



- 4-۴- ارزیابی ریسک (Risk assessment): فرآیند ارزشیابی ریسک ناشی از خطرات، با توجه به کفایت هرگونه کنترلهای موجود و تصمیم گیری در خصوص اینکه آیا ریسک قابل قبول می باشد یا خیر ؟
- **۴-۷ شرایط اضطراری** (**Emergency**): جنبه یا خطری که براثر وقوع حوادث، بخشی از سازمان و یا تمام سازمان در گیر شوند.
- ۴-۸ ریسک قابل قبول (Acceptable risk ): ریسکی که به سطحی کاهشیافته باشد که با توجه به مقررات قانونی و خطمشی ایمنی و بهداشت ، برای سازمان قابل تحمل باشد.
- **۹-۹- شدت اثر** (**Severity**): بررسی وضعیت قانونی، شدت خسارات(مالی، پرسنلی و تجهیزاتی) و دامنه اثر جنبه زیست محیطی یا خطر.
  - ۴-۱۰- احتمال وقوع (Probability): تعداد دفعات تكرار يا دوره تكرار خطر.
  - ۴-۱۱ ضریب تماس (Exposure Rating): میزان مواجهه افراد و تجهیزات با یک خطر.
- 17-۴- کنترل موجود: منظور از کنترلهای موجود؛ در صورت <u>وجود</u> مکانیزم یا تجهیزاتی که احتمال وقوع یا شدت اثر ریسک را کاهش میدهند، میباشد. مانند بکارگیری تجهیزات حفاظت فردی (مانند: کمربند کار در ارتفاع، عینک جوشکاری، آموزشهای اثربخش، وجود دستورالعمل، سیستههای مکانیکی کشف و مهار اعم از دتکتورهای گاز و آتش و غیره).

# ۵- شرح فعالیت و روش اجرایی

## ۵-۱- شناسایی و ارزیابی مخاطرات ایمنی و بهداشتی و کنترل آن

به منظور شناسایی و ارزیابی مخاطرات ایمنی و بهداشتی و کنترل آنها مطابق با فرم شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال به شماره: FR-01-28 اقدام میشود. در ادامه مراحل این فرآیند در قالب ۴ مرحله شامل ۱- تشکیل تیم شناسایی و ارزیابی مخاطرات ایمنی و بهداشتی، ۲- شناسایی ریسکها و پیامدها، ۳- ارزیابی ریسکهای ایمنی و بهداشتی، و ۴- کنترل ریسک، ارائه داده میشود.

## ۵-۱-۱- تشکیل تیم شناسایی و ارزیابی مخاطرات ایمنی و بهداشتی (مرحله ۱)

در این مرحله یک گروه کاری با تأیید کارشناس HSE شامل یک نفر کارشناس ایمنی، بهداشت و محیط زیست و یک نفر نماینده از کلیه واحدهای ارزیابی شونده مطابق فرم تشکیل تیم همیاران ایمنی، بهداشتی و زیست محیطی به شماره: FR-01-12 تعیین می گردد.

| محل درج مهر ابطال مدارك: | محل درج مهر اعتبار مدارك: |
|--------------------------|---------------------------|
|                          |                           |
|                          |                           |

کد مدرک: PR-01-07-01 صفحه: ۴ از ۱۰

# روش اجرائی شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال



تبصره ۱: افراد انتخاب شده به عنوان نماینده واحدهای در گیر در ارزیابی ریسک میبایست صلاحیت و شایستگی همکاری در این زمینه را برحسب تجربه کاری، خبره بودن در شغل مربوطه و حتی الامکان سوابق گذراندن دورههای آموزشی ایمنی، بهداشتی و زیست محیطی داشته باشد.

قبل از شروع به کار افراد در تیم شناسایی و ارزیابی مخاطرات ایمنی و بهداشتی ضروری است کارشناس FR-01-10 اموزشهای لازم در زمینه شناسایی و ارزیابی ریسک در قالب فرم آموزش حین کار (TBM) به شماره: FR-01-10 برگزار نماید.

#### ۵-۱-۲ شناسایی ریسکها و پیامدها (مرحله ۲)

شناسایی مخاطرات ایمنی و بهداشتی و پیامدهای آن توسط تیم شناسایی و ارزیابی مخاطرات ایمنی و بهداشتی و مطابق با روش ویلیام فاین و در فرم شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال صورت می گیرد.

تبصره ۲: اگر یک شغل، فرآیند یا واحد کاری جدید طراحی و برنامه ریزی گردیده ولی هنوز به مرحله اجراء نرسیده باشد، ارزیابی ریسک خطرات ایمنی و بهداشتی آن در فاز طراحی ضروری و الزامی است و برحسب موارد زیر میبایست این کار انجام پذیرد:

- ۱- واحد های کاری که در آن مواد شیمیائی مورد استفاده قرار می گیرند
  - ۲- شکل انجام کار
  - ۳- نحوه انتشار آلودگی و یا بخارات و گازها
- $\xi$  مناطق درگیر با آلودگی ها، بخارت حاصل از فرآیندها (مانند جوشکاری) و گازها

تبصره ۳: در هنگام شناسایی اثرات ریسکها در صورتیکه یک فعالیت دارای چند اثر مختلف بر ایمنی، بهداشت و اموال داشته باشد، میبایست اثرات بر روی مسائل ایمنی، بهداشتی و اموال هر کدام به عنوان یک ریسک مستقل شناسایی گردند.

به عنوان مثال ریسکهای ایمنی و بهداشتی موجود در فرآیندهای اجرایی میتواند زیر مجموعه موارد زیر قرار گیرد:

| نمونه ریسکهای بهداشتی   | نمونه ریسکهای ایمنی                        |
|-------------------------|--|
| 💠 عوامل زیان آور فیزیکی | 💠 سقوط از ارتفاع                           |
| √ صدا                   | * برخورد و تصادف                           |
| √ ارتعاش                | 🏕 گیرکردن اعضای بدن بین اجزای متحرک دستگاه |

| محل درج مهر ابطال مدارك: | محل درج مهر اعتبار مدارك: |
|--------------------------|---------------------------|
|                          |                           |
|                          |                           |

کد مدرک: PR-01-07-01 صفحه: ۵ از ۱۰

# روش اجرائی شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال



| نمونه ریسکهای بهداشتی      | نمونه ریسکهای ایمنی                              |
|----------------------------|--|
| √ روشنایی                  | 🏞 سرخوردن  |
| ✓ پرتوها                   | 🌣 پرتاب شدن قطعات از دستگاه                      |
| √ گرما و سرما              | 💠 مواجهه یا تماس با جریان الکتریسیته             |
| 🏞 عوامل زیانآور شیمیایی    | 💠 مواجهه یا تماس با دماهای بالا و پاشش مواد مذاب |
| ✓ گردوغبار                 | 💠 پاشش مواد شیمیایی                              |
| √ گازها و بخارات           | 💠 حريق   |
| ✓ دود، فیوم، میست و اسموک  | 💠 انفجار (مواد منفجره و مخازن تحتفشار)           |
| 🌣 عوامل زیان آور ارگونومیک | 💠 سقوط دستگاه (جرثقیل، لیفتراک وغیره)            |
| ✓ نوبتکاری و بارکاری       | 🏕 غرق شدن  |
| ✓ کار یکنواخت و تکراری     | 🏕 خفگی   |
| ✓ جابه جایی اجسام          | 🏕 آسیب به ابنیه و تجهیزات                        |
| √ استرس                    | 🌣 نقص فنی ماشینآلات                              |
| ✓ پوسچر نامناسب            | 💠 عدم لقگیری                                     |
| 🏞 عوامل زیان آور بیولوژیک  | 💠 حمله حیوانات وحشی                              |
| √ باکتری، ویروس و قارچ     | 🌣 سوانح طبیعی                                    |
| √ ساير ميكرو ارگانيسم ها   | 🌣 سناریوهای مواجهه با شرایط اضطراری              |

## ۵-۱-۵ ارزیابی ریسک ایمنی و بهداشتی (مرحله ۳)

تکنیک مورد استفاده جهت شناسایی و ارزیابی خطرات ترکیبی از سه پارامتر احتمال وقوع خطر (Occurrence)، شدت وقوع خطر (Severity) و احتمال کشف خطر (Detection) می باشد که بر اساس روش ذیل استخراج شده و سپس حاصل ضرب این پارامترها که نشان دهنده سطح ریسک (RPN) می باشد، طبق فرمول ذیل مشخص می گردد. Risk Priority Number (RPN) = S\*P\*D

## ۱-۴-۵ شدت وقوع خطر (Severity)

شدت پیامد ناشی از بروز یک خطر با در نظر گرفتن اقدامات کنترلی موجود از جدول شماره ۱ استخراج می گردد.

## جدول شماره ۱- جدول تعیین شدت وقوع خطرات ایمنی، بهداشتی و اموالی

| خسارت به اموا <mark>ل</mark>  | <mark>بهداشت</mark>                                    | ا <mark>یمنی</mark>                        | <mark>رتبه</mark> |
|---|--|--|-------------------|
| خسارت مالی بیش از ۵۰٪ ارزش تجهیز <mark>/</mark><br>اموال آسیب دیده باشد   | ابتلا به بیماری کشنده برای بیش از یک نف <mark>ر</mark> | مرگ و جراحت کشنده برای بیش از یک نفر       | 1•                |
| خسارت مالی بیشتر از ۴۰ ٪ تا حداکثر ۵۰٪<br>ارزش تجهیز/اموال آسیب دیده باشد | ا <mark>بتلا به بیماری کشنده برای یک نفر</mark>        | <mark>مرگ و جراحت کشنده برای یک نفر</mark> | <mark>٩</mark>    |

| محل درج مهر ابطال مدارك: | م <b>حل درج مهر اعتبار مدارك:</b> |
|--------------------------|-----------------------------------|
|                          |                                   |
|                          |                                   |

کد مدرک: PR-01-07-01 صفحه: ۶ از ۱۰

# روش اجرائی شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال



| <mark>خسارت به اموال</mark>   | <mark>بهداشت</mark>  | ا <mark>یمنی</mark>  | رتبه           |
|---|--|--|----------------|
| خسارت مالی بیشتر از ۳۰ ٪ تا حداکثر ۴۰ <mark>٪</mark><br>ارزش تجهیز/اموال آسیب دیده باشد | ابتلا به بیماری یا عوارض برگشت ناپذیر و ناتوان<br>کننده دائمی (ضایعات نخاعی)   | <mark>قطع عضو یا نقص عضو</mark>  | ۸              |
| خسارت مالی بیشتر از ۲۰ ٪ تا حداکثر ۳۰٪<br>ارزش تجهیز/اموال آسیب دیده باشد               | ابتلا به بیماری یا عوارض برگشت ناپذیر دائمی<br>(آسیب اسکلتی/عضلانی برگشت ناپذیر: از کار<br>افتادن مچ یا انگشت دست)         | مصدومیت یا جراحت نیازمند به استراحت<br>پزشکی بیش از ۶ ماه<br>(سوختگی درجه ۳)                                 | Y              |
| خسارت مالی بیشتر از ۱۰ ٪ تا حداکثر ۲۰٪<br>ارزش تجهیز/اموال آسیب دیده باشد               | ابتلا به بیماری یا عوارض برگشت پذیر با طول<br>درمان بیش از ۶ ماه<br>(آسیب اسکلتی / عضلانی برگشت پذیر)                      | مصدومیت یا جراحت نیازمند به استراحت<br>پزشکی بین ۱ تا ۶ ماه (سوختگی درجه ۲)                                  | ۶              |
| خسارت مالی بیشتر از ۵ ٪ تا حداکثر ۱۰٪<br>ارزش تجهیز/اموال آسیب دیده باشد                | ابتلا به بیماری یا عوارض برگشت پذیر با طول<br>درمان بین ۱ تا ۶ ماه<br>(عفونت های شدید)                                     | <mark>مصدومیت یا جراحت نیازمند به استراحت</mark><br>پزشکی بین ۷ روز تا یکماه<br>(سوختگی درجه ۱، شکستگی جزئی) | ۵              |
| خسارت مالی بیشتر از ۳ ٪ تا حداکثر ۵٪<br>ارزش تجهیز/اموال آسیب دیده باشد                 | ابتلا به بیماری یا عوارض برگشت پذیر با طول<br>درمان بین یک هفته تا یکماه (سرمازدگی،<br>اسپاسم عضلانی)                      | مصدومیت یا جراحت نیازمند به استراحت<br>پزشکی بین ۳ تا ۷ روز (ضرب دیدگی شدید)                                 | <mark>۴</mark> |
| خسارت مالی بیشتر از ۲ ٪ تا حداکثر ۳٪<br>ارزش تجهیز/اموال آسیب دیده باشد                 | ابتلا به بیماری یا عوارضی که با درمان کوتاه<br>مدت و طول درمان بین یکروز تا یک هفته رفع<br>می گردد (تهوع / عفونت های جزئی) | <mark>مصدومیت یا جراحت نیازمند به استراحت</mark><br><mark>پزشکی بین ۱ تا ۳ روز</mark><br>(ضرب دیدگی جزئی)    | ۳              |
| خسارت مالی بیشتر از ۱ ٪ تا حداکثر ۲ <mark>٪</mark><br>ارزش تجهیز/ اموال آسیب دیده باشد  | عوارض زودگذر با حداقل درمان و استراح <mark>ت</mark><br>کمتر از یک روز (حساسیت پوستی)                                       | کمک های اولیه سرپائی (خراشیدگی)  | <mark>۲</mark> |
| <mark>خسارت مالی کمتر از ۱٪ ارزش تجهیز /</mark><br>ا <mark>موال آسیب دیده باشد</mark>   | <mark>بدون عارضه</mark>  | <mark>بدون آسیب</mark>   | <u>)</u>       |

## ۲-۴-۲ احتمال وقوع (Probability) بر اساس ضریب مواجهه (Exposure)

احتمال وقوع و بروز یک خطر (P) با در نظر گرفتن اقدامات کنترلی موجود و بر اساس ضریب مواجهه (E) مبتنی بر آمار حوادث سالیانه (A)، تعداد افراد در معرض مواجهه (B) و میزان مواجهه (C) با خطر محاسبه می گردد.

بدین صورت که در زمان ارزیابی می بایست نماینده واحد HSE آمار کلیه حوادث اتفاق افتاده در زمینه ایمنی و بهداشت و یا حوادث تجهیزاتی مربوطه در سنوات قبل را از گزارش ها و فرم های مربوطه استخراج نمایند و تیم شناسایی خطر نیز در هنگام شناسایی خطرات در محل انجام فعالیت، تعداد افراد مواجهه با خطر و مدت مواجهه با خطر را تعیین نموده و در

## فرم شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال ثبت نماید.

با توجه به اطلاعات و آمار گردآوری شده و جداول ذیل، رتبه یا عدد متناظر با هر یک از این عوامل شامل تعداد حوادث/بیماری ها (مطابق با جدول شماره ۲)، تعداد افراد در معرض مواجهه (مطابق با جدول شماره ۳) و در نهایت مدت مواجهه (مطابق با جدول شماره ۴) استخراج می گردد، سپس حاصل ضرب اعداد اختصاص داده شده به این  $\pi$  پارامتر، محاسبه می گردد که نشان دهنده ضریب مواجهه (E) میباشد. به عبارت دیگر ضریب مواجهه یا E برابر است با:

#### E = A \* B \* C

| محل درج مهر ابطال مدارك: | محل درج مهر اعتبار مدارك: |
|--------------------------|---------------------------|
|                          |                           |
|                          |                           |

کد مدرک: PR-01-07-01 صفحه: ۷ از ۱۰

# روش اجرائی شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال



جدول شماره ۲- جدول تعیین رتبه تعداد (آمار) حوادث/بیماری ها و توصیه های گزارش شده در معاینات (A)

| ا <mark>تفاق نیفتادہ</mark> | <mark>۱ تا ۲ بار</mark> | <mark>۳ تا ۵ بار</mark> | <mark>۶ تا ۱۰ بار</mark> | <mark>بیش از ۱۰ بار</mark> |
|-----------------------------|-------------------------|-------------------------|--------------------------|----------------------------|
| <u>)</u>                    | <mark>۲</mark>          | <mark>٣</mark>          | <mark>۴</mark>           | <mark>۵</mark>             |

#### جدول شماره ۳- تعداد افراد/تجهیزات در معرض مواجه (B)

| 1 | <mark>۴ تا ۲</mark> | <mark>۵ تا ۷</mark> | ۷ تا ۱۰        | <mark>بیش از ۱۰</mark> |
|---|---------------------|---------------------|----------------|------------------------|
| 1 | <mark>Y</mark>      | <mark>٣</mark>      | <mark>۴</mark> | ۵                      |

## جدول شماره \*- مدت مواجهه با خطر $({ m C})$ در طول روز

| كمتر از ۶۰ دقيقه | ۶۰ تا کمتر از ۱۲۰ دقیقه | ۱۲۰ تا کمتر از ۲۴۰ دقیقه | ۲۴۰ تا کمتر از ۴۸۰ دقیقه | <mark>بیش از ۴۸۰ دقیقه</mark> |
|------------------|-------------------------|--------------------------|--------------------------|-------------------------------|
| <mark>)</mark>   | <mark>۲</mark>          | <mark>"</mark>           | <mark>۴</mark>           | ۵                             |

میزان احتمال (P) نیز در این روش با رتبه های اختصاص داده شده به حاصلضرب اعداد T پارامتر فوق محاسبه می گردد. بدین منظور، پس از آنکه عدد E محاسبه گردید، باید عدد یا رتبه متناظر آن از جدول شماره D استخراج گردد. این عدد استخراج شده به عنوان میزان احتمال (D) در محاسبه ریسک بوده و استفاده خواهد شد.

#### جدول شماره ۵- جدول تعیین احتمال وقو<mark>ع</mark>

| $(\mathbf{E})$ <mark>میزان ضریب مواجهه میزان میزان میران میاب مواجهه میزان صدیع میزان میران م</mark> | <mark>میزان احتمال (P)</mark> |
|--|-------------------------------|
| <mark>17&amp;</mark>   | <mark>)+</mark>               |
| <mark>100</mark>   | <mark>ď</mark>                |
| ۷۵ و ۸۰  | <mark>^</mark>                |
| ۶۴ <sub>و ۶۴</sub>   | <mark>∀</mark>                |
| <mark>۵۶ و ۴۸ و ۵۰</mark>  | 8                             |
| <mark>۳۲ و ۳۶ و ۴۰</mark>  | <mark>۵</mark>                |
| <mark>۲۴ و ۲۵ و ۲۷ و ۳۰</mark>   | <mark>4</mark>                |
| ۱۲ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۸ و ۲۰   | <mark>r</mark>                |
| ۶و ۸ و ۹ و ۱۰  | <mark>۲</mark>                |
| ١ و ٢ و ٣ و ٩ و ۵  | 1                             |

## ۳-۴-۵ احتمال کشف خطر (Detection)

احتمال کشف خطر با در نظرگرفتن اقدامات کنترلی موجود و روش ها و دستورالعمل های مکتوب و غیر مکتوب در واحدهای کاری و بر اساس جدول شماره ۶ تعیین می گردد.

| محل درج مهر ابطال مدارك: | محل درج مهر اعتبار مدارك: |
|--------------------------|---------------------------|
|                          |                           |
|                          |                           |

کد مدرک: PR-01-07-01 صفحه: ۸ از ۱۰

# روش اجرائی شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال



#### جدول شماره ۶- جدول تعیین احتمال کشف مخاطرات ایمنی، بهداشتی و اموالی

| <mark>رتبه</mark> | <mark>قابلیت کشف</mark>  | ا <mark>حتمال کشف خطر</mark>  |
|-------------------|--------------------------|---|
| ١٠                | مطلقاً هيچ               | هیچ کنترلی وجود ندارد و یا در صورت وجود قادر به کشف خطر بالقوه نیست           |
| ٩                 | <mark>خیلی ناچیز</mark>  | احتمال خیلی ناچیزی دارد که با کنترلهای موجود خطر ردیابی و اشکار شود           |
| ٨                 | ن <mark>اچيز</mark>      | احتمال ناچیزی دارد که با کنترلهای موجود خطر ردیابی و آشکار شود                |
| Y                 | <mark>خیلی کم</mark>     | احتمال خیلی کمی دارد که با کنترلهای موجود خطر ردیابی و آشکار شود              |
| 8                 | <mark>کم</mark>          | احتمال کمی دارد که با کنترلهای موجود خطر ردیابی و آشکار شود                   |
| ۵                 | <mark>متوسط</mark>       | در نیمی از موارد محتمل است که با کنترل موجود خطر بالقوه ردیابی و آشکار شود    |
| 4                 | <mark>نسبتاً زیاد</mark> | احتمال نسبتاً زیادی وجود دارد که با کنترل موجود خطر بالقوه ردیابی و آشکار شود |
| <mark>۲</mark>    | <mark>یاد</mark>         | احتمال زیادی وجود دارد که با کنترل موجود خطر بالقوه ردیابی و آشکار شود        |
| ۲                 | <mark>خیلی زیاد</mark>   | احتمال خيلى زياد وجود دارد  |
| 1                 | تقریباً حتمی             | تقریباً بطور حتم با کنترلهای موجود خطر بالقوه ردیابی و آشکار می شود.          |

#### **۴-۴** معیین سطح ریسک

پس از مشخص کردن عدد شدت پیامد و عواقب ناشی از بروز ریسک (از جدول شماره ۱) و عدد احتمال (از جدول شماره ۵) و عدد تشخیص (از جدول شماره ۶) سطح ریسک (RPN) از حاصلضرب این سه پارامتر مشخص و محاسبه می گردد. کلیه اعداد استخراج شده می بایست در قسمت مربوطه از ستون متناظر با ارزیابی ریسک در فرم شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال ثبت شوند. خطرات شناسایی و ارزیابی شده می بایست طبق جدول شماره ۷ طبقه بندی شده برای ریسک های غیر قابل پذیرش (High) تصمیم گیری و اقدامات اصلاحی لازم مطابق روش اجرایی اقدامات اصلاحی، پیشگیرانه و تغییرات به شماره: PR-01-01 صادر گردد.

## جدول شماره ۷- تعیین وضعیت پذیرش و سطوح ریسک

| 3 03  |   | 3 03                |
|---|---|---------------------|
| <mark>سطح ریسک</mark>   | <mark>وضعیت پذیرش</mark>                    | ارزش عددی ریسک      |
| $(\!$ | <mark>قابل قبول</mark>                      | 100 > سطح ريسک      |
| غير قابل پذيرش(H)   | <mark>غیرقابل قبول</mark>                   | سطح ریسک $\geq 100$ |
| غير قابل پذيرش(H)   | <mark>غیر قابل قبول</mark>                  | S = 10              |
| غير قابل پذيرش(H)   | منطبق نبودن با الزامات قانون <mark>ی</mark> | <mark></mark>       |

تبصره ۴: برای ریسک های غیر قابل پذیرش (Unacceptable) میبایست فرآیند اجرایی مربوطه متوقف گردیده و اقدامات فوری جهت کاهش عدد ریسک انجام و پس از کاهش عدد ریسک تا سطح پذیرش زرد رنگ، فعالیت اجرایی فرآیند مذکور می تواند از سر گرفته شود.

| محل درج مهر ابطال مدارك: | م <b>حل درج مهر اعتبار مدارك:</b> |
|--------------------------|-----------------------------------|
|                          |                                   |
|                          |                                   |

کد مدرک: PR-01-07-01 صفحه: ۹ از ۱۰

# روش اجرائی شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال



تبصره ۵: به منظور رعایت الزامات استانداردهای بین المللی (ISO) و الزامات سازمانی شرکت در زمینه بهبود مستمر و همچنین با توجه به یکپارچه نبودن سطح فرهنگ و بلوغ HSE در پروژه های شرکت، چنانچه در هر یک از پروژه های شرکت و دفتر مرکزی ریسک های غیر قابل پذیرش وجود نداشته باشد، میبایست تا سقف تامین ۱۰٪ از خطراتی با بالاترین سطح ریسک های محدوده زرد برخورد گردد.

تبصره ۶: چنانچه در محل پروژه ها کارفرما نسبت به شناسایی و ارزیابی ریسک های ایمنی و بهداشتی بر اساس مدلی تکلیفی الزام داشته باشد کارشناس HSE موظف است این روش اجرایی را بصورت کامل (به عنوان الزام سازمانی) اجرا نموده و علاوه بر آن نسبت به برآورده سازی الزامات کارفرما و تکمیل مستندات مربوطه نیز اقدام نماید.

#### **۵-۱-4**- کنترل ریسک (مرحله ۴)

کارشناس HSE میبایست در دورههای یکساله با همکاری تیم شناسایی و ارزیابی مخاطرات ایمنی و بهداشتی اقدام به بررسی مجدد کلیه ریسکها نمایند. هدف از این کار بررسی اثربخشی اقدامات اصلاحی انجام شده در جهت کاهش درجه ریسک یا ریسکهای رخداد و محاسبه مجدد درجه ریسک آنها میباشد. بعلاوه، کلیه شرایط ناایمن شناسایی شده، حوادث رخ داده، شبه حوادث موجود و اقدامات اصلاحی صادر شده و غیره که در سوابق سال قبل وجود داشته است میبایست به عنوان ورودی ارزیابی ریسک دوره فعلی در نظر گرفته شوند. به عبارت دیگر، این بازنگری با اهداف ذیل انجام میپذیرد:

الف-اطمینان از تحت کنترل بودن ریسکهای شناسایی شده

ب- اطمینان از اثربخش بودن اقدامات تعریف شده

ج- شناسایی و ارزیابی ریسکهای جدید

تبصره ۷: در صورتیکه اقدامی جهت کاهش/حذف ریسکهای شناسایی شده مطابق با روش اجرایی اقدام اصلاحی، پیشگیرانه و تغییرات صادر گردد، کارشناس HSE میبایست پس از رفع و رجوع اقدام مربوطه نسبت به ارزیابی مجدد ریسک اقدام نماید.

## ۵-۲- شناسایی و ارزیابی ریسکهای متاثر از تغییر

کلیه مدیران و سرپرستان واحدها موظف هستند هرگونه تغییرات ایجاد شده در واحد خود اعم از تغییر در ساختار واحدها، ساخت یا توسعه واحدهای جدید، ورود ماشین آلات یا تجهیزات جدید به پروژه، تغییر شغل افراد، جبهه کاری جدید، الزامات قانونی جدید/تغییر یافته و غیره را به صورت مکتوب به اطلاع کارشناس HSE برسانند. در این رابطه، کارشناس

| تارستاس | به اطلاع کارستاس ۱۱۵۱ برسانند. در این رابطه، | الراهات فانونی جدید/تغییر یافته و غیره را به صورت مکتوب |
|---------|--|---|
|         | محل درج مهر ابطال مدارك:                     | <b>محل درج مهر اعتبار مدارك:</b>                        |
|         |  |   |
|         |  |   |
|         |  |   |
|         |  |   |

کد مدرک: PR-01-07-01 صفحه: ۱۰ از ۱۰

# روش اجرائی شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال



HSE نیز میبایست با همکاری تیم شناسایی و ارزیابی مخاطرات ایمنی و بهداشتی فرم شناسایی و ارزیابی ریسک – های ایمنی، بهداشتی و اموال را بروزرسانی نماید.

تبصره ۸: مسئولیت برنامه ریزی و اجرای این روش اجرایی برای پرسنل شاغل در دفتر مرکزی بر عهده سرپرست HSE میباشد.

#### ۶ – مدارک و سوابق مرتبط

| کد مدرک  | عنوان سابقه  | ردیف |
|----------|--|------|
| FR-01-28 | فرم شناسایی و ارزیابی ریسکهای ایمنی، بهداشتی و اموال | ١    |
| FR-01-12 | فرم تشکیل تیم همیاران ایمنی، بهداشتی و زیست محیطی    | ٢    |
| FR-01-10 | فرم آموزش حین کار (TBM)                              | ٣    |
| PR-01-01 | روش اجرایی اقدام اصلاحی، پیشگیرانه و تغییرات         | ۴    |
| FR-01-08 | فرم صورتجلسه   | ۵    |

#### ٧- توزيع نسخ

سامانه سیستم مدیریت مستندات ایمنی، بهداشت و محیط زیست

### ۸- مراجع

| کد مرجع  | عنوان مرجع     | ردیف |
|----------|----------------|------|
| IS-01-01 | ISO 9001:2015  | ١    |
| IS-01-02 | ISO 14001:2015 | ٢    |
| IS-01-03 | ISO 45001:2018 | ٣    |
| IS-01-04 | HSE-MS         | ۴    |

| محل درج مهر ابطال مدارك: | محل درج مهر اعتبار مدارك: |
|--------------------------|---------------------------|
|                          |                           |
|                          |                           |